

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU**

z dnia r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura
2000 Leniec nad Wierzycą PLH220073**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 r., poz. 1098) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Leniec nad Wierzycą PLH220073 (Urz. Woj. Pom. z 2014 poz. 1843; Urz. Woj. Pom. z 2016 poz. 1116) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel ochrony
1.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion</i>	Utrzymanie powierzchni 1,98 ha siedliska. Utrzymanie wskaźnika „gatunki ekspansywne roślin zielnych na obecnym właściwym (FV) poziomie, tj. pokrycie żadnego z gatunków silnie ekspansywnych nie przekracza 10% i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <50%. Stwierdzono: pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> <5%, podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> +, oraz trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> . Utrzymanie właściwego (FV) stanu wskaźnika „ekspansja krzewów i podrostu drzew” na poziomie tj. łączne pokrycie krzewów i podrostu drzew na poziomie <1%. Utrzymanie wskaźnika „Struktura przestrzenna płatów siedliska” na właściwym poziomie (FV) tj. brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna. Utrzymanie wskaźnika „obce gatunki inwazyjne” na obecnym, właściwym poziomie (FV) tj. brak obcych gatunków inwazyjnych

		Utrzymanie wskaźnika „wojłok (martwa materia organiczna)” na poziomie właściwym (FV) tj. <2cm
2.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Utrzymanie 1,70 ha powierzchni siedliska.
		Utrzymanie właściwej (FV) oceny wskaźnika „gatunki charakterystyczne” tj. powyżej 6 gatunków charakterystycznych lub mniej, lecz pokrycie gatunków charakterystycznych na transekcie powyżej 50% , na minimum połowie reprezentatywnych płatów siedliska. Stwierdzono: <i>Scheuchzeria palustris</i> , <i>Drosera rotundifolia</i> , <i>Carex limosa</i> , <i>Sphagnum</i> sp., <i>Eriophorum vaginatum</i> , <i>Eriophorum angustifolium</i> , <i>Rhynchospora alba</i> , <i>Ledum palustre</i> , <i>Oxycoccus palustris</i> .
		Zachowanie właściwej (FV) oceny wskaźnika „pokrycie i struktura gatunkowa mchów” tj. całkowite pokrycie mchów ponad 50% i mchy torfowce zajmują łącznie ponad 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów. Stwierdzono stan, w którym mchy torfowce dominują w warstwie mchów na płacie siedliska, stanowiąc ok. 95% pokrycia.
		Utrzymanie wskaźnika „obce gatunki inwazyjne” na obecnym poziomie (FV) tj. brak obcych gatunków inwazyjnych.
		Utrzymanie stanu wskaźnika „gatunki ekspansywne roślin zielnych” na obecnym poziomie FV tj. brak lub pojedyncze gatunki ekspansywne roślin zielnych
		Utrzymanie wskaźnika „stopień uwodnienia” na obecnym poziomie właściwym (FV) tj. poziom wody mierzony w piezometrze - powyżej, równo lub do 10 cm poniżej powierzchni torfowiska
		Utrzymanie oceny wskaźnika „pozyskanie torfu” na obecnym właściwym (FV) poziomie tj. brak śladów pozyskania torfu.
		Utrzymanie oceny wskaźnika „melioracje odwadniające” na obecnym właściwym (FV) poziomie tj. brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko.

3.	9160 Grąd Subatlantycki	Utrzymanie 1,63 ha powierzchni siedliska.
		Utrzymanie wskaźnika „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” na właściwym (FV) poziomie tj. typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego, na 50% stanowisk w obszarze Stwierdzono gatunki: <i>Hepatica nobilis</i> , <i>Stellaria holostea</i> , <i>Milium effusum</i> , <i>Phyteuma spicatum</i> , <i>Aegopodium podagraria</i> .
		Poprawa wskaźnika „gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy” ze stanu niezadowolającego (U2) tj. w jednej lub więcej warstw dominuje gatunek obcy dla naturalnego zbiorowiska roślinnego, do stanu właściwego (FV) tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zachowane są naturalne stosunki ilościowe. W warstwie drzew występują gatunki typowe dla tego typu lasów (grab <i>Carpinus betulus</i> , buk <i>Fagus sylvatica</i> , dęby <i>Quercus petraea</i> i <i>Q. robur</i>). W podszyciu stwierdzono występowanie podrostu buka, leszczyny i grabu. W warstwie runa: <i>Oxalis acetosella</i> , <i>Maianthemum bifolium</i> , <i>Stellaria holostea</i> . Obniżająco na ocenę tego parametru wpływa występowanie w pewnym fragmencie płatu siedliska znacznego udziału gatunków drzew iglastych (<i>Pinus sylvestris</i> i <i>Larix decidua</i>).
		Utrzymanie wskaźnika „udział w drzewostanie gatunków liściastych, bez wczesnosukcesyjnych” na poziomie niezadowolającym (U1) tj. udział 50 - 90 % Stan U1 spowodowany jest przez sztuczne nasadzenie sosny i modrzewia, które przekraczają tolerowane pokrycie do 10% składu drzewostanu.
		Utrzymanie wskaźnika „udział graba” na obecnym właściwym (FV) poziomie tj. >10% w drzewostanie
		Utrzymanie właściwego (FV) stanu wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” tj. gatunki obce geograficznie poniżej 1% i nie odnawiające się.
		Poprawa wskaźnika „martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości” ze stanu złego U2 tj. <3 szt./ha do stanu właściwego (FV) tj. > 5 szt./ha.

		utrzymanie wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszytcie i runie” na obecnym właściwym poziomie (FV) tj. brak gatunków inwazyjnych, na wszystkich stanowiskach.
		utrzymanie wskaźnika „struktura pionowa i przestrzenna roślinności” w obecnym, niezadowalającym stanie (U1) tj. jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni.
		utrzymanie wskaźnika „ekspansywne gatunki rodzime w runie (apofity), w tym gatunki porębowe, w tym trzcinnik piaskowy, jeżyny” na dotychczasowym, właściwym poziomie (FV) tj. co najwyżej pojedynczo.
4.	1437 Leniec bezpodkwiatkowy <i>Thesium ebracteatum</i>	Utrzymanie parametrów populacji na dotychczasowym, niezadowalającym poziomie (U1) tj. liczebność populacji 25-50 i/lub mniejsza, niż w poprzednim okresie monitoringowym, ale nie więcej niż o 25% oraz liczba (%) osobników generatywnych na poziomie 10-25% populacji
		Utrzymanie wskaźnika „ocienienie” we właściwym stanie (FV), tj. spośród warstw a i c tylko jedna >50% (ale nie więcej niż 60% w przypadku warstwy a i 75% w przypadku warstwy c oraz warstwa b <15%)
		Zachowanie naturalnych procesów pozwalających utrzymać ocenę wskaźnika „wysokość runi lub runa” na poziomie niezadowalającym (U1) tj. 25-35 cm lub wyższą. Stwierdzono wysokość runi/runa - 25 cm.
		Utrzymanie wskaźnika „powierzchnia potencjalnego siedliska” na obecnym właściwym (FV) poziomie tj. 0,05ha i nie zmniejsza się (powierzchnia potencjalnego siedliska leńca bezpodkwiatkowego w obszarze wynosi 0,1 ha).
		Utrzymanie wskaźnika „gatunki ekspansywne” na obecnym, niezadowalającym poziomie (U1) tj. gatunki ekspansywne pokrywają 10-25% powierzchni i/lub jeden gatunek pokrywa 40-60% powierzchni. Aktualnie brak gatunków ekspansywnych w obrębie stanowiska, ale w bliskim sąsiedztwie obecna <i>Urtica dioica</i> i <i>Aegopodium podagraria</i> .
		Utrzymanie wskaźnika „zwarcie drzew i krzewów” na obecnym, właściwym (FV) poziomie tj. suma zwarć warstw a i b wynosi <60%.
		Utrzymanie wskaźnika „gatunki obce inwazyjne” na obecnym, właściwym (FV) poziomie tj. brak w obrębie stanowiska i w bezpośrednim sąsiedztwie.

Uzasadnienie

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Leniec nad Wierzycą PLH220073 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Leniec nad Wierzycą PLH220073 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 poz. 1843). Powyższy plan zadań ochronnych został zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24 lutego 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Leniec nad Wierzycą PLH220073 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 poz. 1116).

Zmiana polegająca na doprecyzowaniu celów działań ochronnych wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

1. indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
2. kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
3. indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
4. indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
 - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);

- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;
- f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników.

Dla siedliska 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion*, nie określono wartości wskaźnika „gatunki charakterystyczne” do osiągnięcia w ramach PZO, ponieważ badania terenowe w ramach opracowywania planu zadań ochronnych były przeprowadzone w nieoptymalnym terminie (wrzesień, po sianokosach). Jedynym stwierdzonym gatunkiem reprezentatywnym dla siedliska był *Alopecurus pratensis*. Z uwagi na powyższe zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy na temat występujących gatunków charakterystycznych tworzących siedlisko.

Dla siedliska 9160 Grąd Subatlantycki założono utrzymanie wszystkich wskaźników, które zostały ocenione jako właściwe (FV), natomiast w zakresie wskaźnika „martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości” założono poprawę ze stanu złego U2 tj. <3 szt./ha do stanu właściwego (FV) tj. > 5 szt./ha. Niemniej jednak, wyjaśnić należy, iż cel ten możliwy będzie do osiągnięcia przy założeniu udziału naturalnych procesów ekologicznych prowadzących do poprawy stanu wskaźnika tj. naturalnym procesom starzenia i wydzielania drzew oraz powstania uszkodzeń drzew stanowiących mikrosiedliska lub rozwijających się w mikrosiedliska.

Dla gatunku 1437 Leniec bezpodkwiatkowy *Thesium ebracteatum* określono liczebność na 42 pędy lub 9 osobników generatywnych. Perspektywy ochrony gatunku są dobre. Gatunek utrzymuje się na stanowisku od wielu lat, a liczebność populacji ulega jedynie nieznacznej fluktuacji.

Po opracowaniu wyżej opisanych zmian zapisów w obowiązującym PZO, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. Niemniej jednak mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczestników zrezygnowano ze spotkań stacjonarnych z Zespołem Lokalnej Współpracy, na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...) (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.). Projekt zmiany zarządzenia wysłano do Zespołu Lokalnej Współpracy elektronicznie. W ramach współpracy nie wpłynęły żadne uwagi.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione w treści projektu.

Projekt zmiany zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.), dalej ustawa OOS. Udział społeczny został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320..... z dnia r. na

tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, w prasie (..... z dnia

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.) projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty.....)

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust.2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1464) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr z dnia